

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" broj 7/10) na prijedlog Ministarstva za boračka pitanja Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 52. sjednici, održanoj 19.04.2016.godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prihvata se Informacija o naknadi troškova liječenja i nabavke lijekova za potrebe branilaca i članova njihovih porodica u 2015. godini, Ministarstva za boračka pitanja, kao obrađivača.

II.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/16.

Datum, 19.04.2016. godine

Z e n i c a

PREMIJER PO OVLAŠTENJU

Himzo Smajić

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za boračka pitanja,

1x a/a.

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosna i Hercegovina

Zeničko-dobojski kanton

MINISTARSTVO ZA BORAČKA PITANJA

I N F O R M A C I J A

**o naknadi troškova liječenja i nabavke lijekova za potrebe branilaca i članova
njihovih porodica u 2015. godini**

Zenica, april 2016.godine

I Uvod

Zdravstvena zaštita građana, u smislu važećih zakonskih propisa podrazumijeva skup mjera, aktivnosti i postupaka na unapređenju prava na život, očuvanje i poboljšanje zdravlja ljudi, koje poduzima Federacija BiH, kantoni, općine, zdravstvene ustanove, kao i druga pravna lica i građani. Svi subjekti u tom smislu, dužni su osigurati i obezbijediti organizovanje i provođenje zdravstvene zaštite u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Posebna je obaveza i dug Kantona i općina u osiguranju kvalitetne zdravstvene zaštite za branioce i članove njihovih porodica koji su odbranili tekovine i cjelovitost države Bosne i Hercegovine, a od kojih su mnogi i sa trajnim oštećenjima organizma i teško narušenog zdravlja.

Zakonom o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Sl. novine ZE-DO kantona" br. 1/14, u daljem tekstu: Zakon), osigurana je realizacija prava, odnosno uređeni su uvjeti, način i postupak ostvarivanja prava, kao i druga pitanja od značaja za branioce i članove njihovih porodica koji imaju prebivalište na području ZE-DO kantona, kao i povratnike u RS koji ostvaruju osnovna prava iz branilačko-invalidske zaštite u općinama Kantona ili koji su na evidenciji nadležnog organa za vojne evidencije u općinama Kantona.

Članom 6. Zakona utvrđen je prošireni obim prava iz oblasti zdravstvene zaštite, koji uz pravo na zdravstvenu zaštitu za lica koja nisu zdravstveno osigurana i ukoliko to pravo ne mogu ostvariti po drugom osnovu, podrazumijeva i pravo na nabavku ortopedskih i drugih pomagala i njihovu opravku, te osiguranje potrebnih lijekova i pomoći u liječenju, kao i sanitetskog materijala za liječenje rana i povreda, posljedično vezanih za učešće u ratu. Skupština ZE-DO kantona posebnim propisom utvrđuje ovo pravo i to donošenjem podzakonskog akta - Odluke o proširenom obimu prava iz oblasti zdravstvene zaštite za branioce i članove njihovih porodica.

Članom 59. Zakona, regulisano je da će se do donošenja provedbenih propisa po Zakonu iz 2014. godine, primjenjivati akti doneseni po osnovu ranijeg Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Sl. novine ZE-DO kantona" br. 6/06. i 9/07.) i Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica – Prečišćen tekst ("Sl. novine ZE-DO kantona" br. 5/13). Uzimajući u obzir navedeno, do donošenja nove Odluke o proširenom obimu prava iz oblasti zdravstvene zaštite za branioce i članove njihovih porodica („Sl. novine ZE-DO kantona" br. 4/15., u daljem tekstu: Odluka) na 9. sjednici Skupštine ZE-DO kantona od 19.05.2015.godine u primjeni je bila Odluka o proširenom obimu prava iz oblasti zdravstvene zaštite za branioce i članove njihovih porodica ("Sl. novine ZE-DO kantona" br. 3/08 i 7/13).

Predmet ove informacije se odnosi na Poglavlje III. Liječenje i nabavka lijekova Odluke kojom se utvrđuje način i postupak ostvarivanja prava na liječenje i nabavku lijekova branilaca i članova njihovih porodica., odnosno ostvarivanje prava na jednokratnu novčanu pomoć u svrhu:

- a) naknade troškova specijalističkih pregleda, nabavke lijekova i sanitetskog materijala za potrebe ratnih vojnih invalida, a u cilju liječenja rana i povreda posljedično vezanih za učešće u ratu;
- b) liječenja i nabavke lijekova za potrebe lica iz člana 2. i 4. Odluke i članove njihovih porodica. Ostvarivanje prava vrši se u okviru nadležnosti Ministarstva za boračka pitanja Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo).

II Normativna regulativa

Ustavom Federacije BiH propisano je donošenje propisa o ostvarivanju prava iz oblasti zdravstvene zaštite za branioce i članove njihovih porodica u nadležnosti Federacije i Kantona.

Prava iz oblasti zdravstvene zaštite branilaca i članova njihovih porodica regulisani su slijedećim federalnim i kantonalnim propisima:

- član 7. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Sl. novine FBiH" br. 33/04 i 56/05, 70/07 i 9/10);

- Poglavlje I. Zdravstvena zaštita, član 6. ostvarivanje prava- stav 1., 2. i 3. Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Sl. novine ZE-DO kantona br. 1/14");
- Odluka o proširenom obimu prava iz oblasti zdravstvene zaštite za braniocce i članove njihovih porodica ("Sl. novine ZE-DO" br: 3/08 i 7/13);
- Odluka o proširenom obimu prava iz oblasti zdravstvene zaštite za braniocce i članove njihovih porodica ("Sl. novine ZE-DO" br: 4/15);
- Program utroška sredstava Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2015. godinu planiranih u poziciji Ministarstva za boračka pitanja usvojenog Zaključkom Vlade broj: 02-14-10383/15. od 05.05.2015. (u daljem tekstu: Program utroška), na razdjelu 24, budžetska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001, ekonomski kod 614200- "Tekući transferi pojedincima" subanalitika-OAD 214 "Pomoć za liječenje i nabavku lijekova" za navedenu svrhu planirana su sredstva u ukupnom iznosu od 650.000,00 KM. Odlukom o preraspodjeli sredstava broj: 07/03-02-14-15004-2/15 od 15.07.2015. godine Ministarstva finansija ZDK planirana sredstva uvećana su za 80.000,00 KM, tako da su na navedenoj poziciji "Pomoć za liječenje i nabavku lijekova" **u 2015. godini bila raspoloživa sredstva u ukupnom iznosu od 730.000,00 KM (sedamstotridesethiljada konvertibilnih maraka).**

III Realizacija prava u 2015. godini-naknada troškova liječenja i nabavke lijekova za potrebe branilaca i članova njihovih porodica

Odlukom o proširenom obimu prava iz oblasti zdravstvene zaštite za braniocce i članove njihovih porodica kao podzakonskim aktom, kojom je kao prošireni obim prava iz oblasti zdravstvene zaštite Poglavljem III utvrđeno i pravo na liječenje i nabavku lijekova, su utvrđeni uvjeti, način i postupak ostvarivanja istog.

Ova informacija sadrži podatke o dodjeljenim budžetskim sredstvima sa transfera Ministarstva u svrhu liječenja i nabavke lijekova za braniocce i članove njihovih porodica od 01.01. do 31.12.2015.godine.

Sadržina prava –liječenje i nabavka lijekova

Braniooci i članovi njihovih porodica u skladu sa uvjetima, načinom i po postupku utvrđenom Odlukom ostvaruju pravo na novčanu pomoć u svrhu:

- a) naknade troškova specijalističkih pregleda, nabavke lijekova i sanitetskog materijala za potrebe ratnih vojnih invalida u cilju liječenja rana i povreda posljedično vezanih za učešće u ratu;
- b) liječenje i nabavka lijekova za potrebe branilaca i članova njihovih porodica- korisnici prava iz člana 2. i 4. Odluke i članova njihovih porodica.

Članom 26. Odluke definisani su posebni uslovi za ostvarivanje prava koji podnosioci zahtjeva moraju da ispune i to:

- a) da imaju prebivalište ili boravište na području Kantona u trajanju od najmanje 24 mjeseca (osim povratnika u Republiku Srpsku);
- b) da postoje evidentirani troškovi liječenja i kupovine ordiniranih lijekova koji nisu na esencijalnoj listi;
- c) da u toku tekuće godine nisu primili ovaj vid pomoći za liječenje istog oboljenja.

Naglašavamo da se posljednji uslov izuzima u smislu podnošenja zahtjeva od strane ratnih vojnih invalida koji traže novčanu pomoć za obavljene specijalističke preglede i nabavku lijekova i sanitetskog materijala, a sve u cilju liječenja rana i povreda posljedično vezanih za učešće u ratu. Također izuzetak od ovog uslova se odnosi i u slučajevima apliciranja zahtjeva za naknadu troškova liječenja teških oboljenja kao što su turbekuloza, maligna oboljenja, endemska nefropatija, hiruške intervencije na srcu i mozgu, degenerativnih oboljenja centralnog nervnog sistema, infarkta (srčani i moždani), oboljenja mišićnog sistema, paralize i drugih teških oboljenja.

Članom 24. Odluke definisano je da se pod troškovima liječenja podrazumijevaju i troškovi prevoza veći od 50,00 KM ostvareni u jednom mjesecu, pri čemu se visina novčane pomoći cijeni kroz broj odlazaka u zdravstvenu ustanovu u određenom vremenskom periodu.

Korisnici prava i podnošenje zahtjeva

Korisnici prava utvrđeni su članom 2. i 4. Odluke, a to su: dobitnici ratnih priznanja ili odlikovanja; ratni vojni invalidi; demobilizirani branioци koji su u periodu od 06.04.1992. do 23.12.1995. godine u sastavu Oružanih snaga proveli najmanje 24 mjeseca, odnosno 12 mjeseci, ukoliko su u OS pristupili kao maloljetno lice ili neposredno po punoljetstvu; članovi porodice šehida, poginulih, umrlih i nestalih branilaca, umrlih ratnih vojnih invalida; članovi uže porodice poginulih, umrlih ili nestalih dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja i umrlih demobiliziranih branilaca, a posebni korisnici prava utvrđeni su članom 4. Odluke i to: djeca šehida, poginulih, umrlih, nestalih branilaca, kojim je prestalo pravo na porodičnu invalidninu do navršene 35. godine života; djeca poginulih, umrlih ili nestalih dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja kojim je prestalo pravo na mjesečni novčani dodatak i djeca umrlih ratnih vojnih invalida koja nisu korisnici prava na porodičnu invalidninu do navršene 30.godine života; djeca umrlih demobiliziranih branilaca koji su u redovima Oružanih snaga proveli najmanje dvije godine i koja su sa istim živjela u zajedničkom domaćinstvu ili su ih isti izdržavali najmanje posljednju godinu dana prije smrti, do navršene 30.godine života; udovice umrlih demobiliziranih branilaca koji su u redovima Oružanih snaga proveli najmanje dvije godine i koje su sa istim živjele u braku najmanje dvije posljednje godine dana prije smrti, pod uvjetom da nemaju druge prihode i da nisu stupile u brak ili vanbračnu zajednicu i roditelji umrlih ratnih vojnih invalida ili demobiliziranih branilaca koji su u redovima Oružanih snaga proveli najmanje dvije godine, ukoliko su ih isti izdržavali posljednju godinu dana prije smrti.

Pojmovi i definicije iz Odluke upotrebljeni su u skladu sa odredbama važećih federalnih propisa, te Zakona Kantona.

Podnošenje zahtjeva

Zahtjev za ostvarivanje prava ratnih vojnih invalida, kao i ostalih kategorija utvrđenih Odlukom podnose se nadležnoj službi za poslove branilačko-invalidske zaštite općine u kojoj podnosilac zahtjeva ima prebivalište zajedno sa nalazom nadležne zdravstvene ustanove, odnosno ljekara specijaliste i drugim dokazima iz kojih je vidljiva opravdanost zahtjeva, na obrascu kojeg je propisalo Ministarstvo i uz kojeg se obavezno prilaže i dokaz o statusu branioca i člana njegove porodice, fotokopija lične karte, dokaz o prebivalištu, kućna lista, te dokaz o prihodima članova domaćinstva.

Postupak po zahtjevu

U postupku po zahtjevu općinska služba u kojoj je podnesen zahtjev za ostvarivanje prava na novčanu pomoć po ovoj Odluci dužna je u roku od sedam dana od dana podnošenja zahtjeva utvrditi kompletnost podnesene dokumentacije i zahtjevati otklanjanje uočenih nedostataka i eventualnu dopunu dokumentacije, a u slučaju potrebe izvršiti neposredan uviđaj u stvarima iz zahtjeva, sačiniti izvještaj o socijalno-ekonomskoj situaciji podnosioca zahtjeva, te obrazložen prijedlog o visini novčane pomoći ili odbijanju zahtjeva sa kompletnom dokumentacijom dostaviti Ministarstvu na dalje rješavanje.

Članom 32. stav 1. Odluke utvrđeno je da u postupku po zahtjevu općinska služba donosi rješenje o odobravanju pomoći ili odbijanju zahtjeva, a članom 32. stav 2. Odluke da o žalbi na rješenje prvostepenog organa rješava Ministarstvo, kao drugostepeni organ.

Odobrovanje sredstava, odbijanje zahtjeva

Odobrovanje novčanih sredstava u svrhu liječenja i nabavke lijekova za branioce i članove njihovih porodica u 2015.godini vršeno je na način i postupak utvrđen Odlukom. Članom 31. stav 3. Odluke, na osnovu prijedloga Komisije Ministarstva o dodjeli sredstava po podnesenim zahtjevima u pojedinačnim iznosima koji ne prelaze iznos od 2.000,00 KM odlučuje ministar Ministarstva, koji istovremeno utvrđuje dinamiku isplate, a članom 31. stav 4. Odluke utvrđeno je da na obrazložen prijedlog ministra zaključak o dodjeli sredstava u iznosu većem od 2.000,00 KM donosi Vlada

Kantona. U 2015. godini donesena su 3 zaključka Vlade Kantona kojim su odobrena sredstva u iznosu od 16.000,00 KM za pomoć u liječenju branilaca Kantona. Odlukom je regulisano i odobravanje novčane pomoći do 200,00 KM od strane nadležne općinske službe, koja na osnovu priložene dokumentacije i drugih dokaza iz kojih se mogu utvrditi troškovi liječenja i kupovina lijekova donosi rješenje o odobravanju novčane pomoći do 200,00 KM ili odbijanju zahtjeva. Na ovaj način Ministarstvu je dostavljeno i realizovano 193 rješenja sa ukupno isplaćenim sredstvima u iznosu od 33.700 KM.

Odredbom člana 27. Odluke definisani su slučajevi odbijanja zahtjeva, prema kojem se novčana pomoć neće odobriti:

- a) ukoliko se vrši kupovina lijekova po ekonomskoj cijeni, a takvi lijekovi se nalaze na esencijalnoj listi ili lijekova za koje postoji zamjena istog generičkog sastava, a nalaze se na esencijalnoj listi;
- b) ukoliko su zdravstvene usluge plaćene, a isto je moglo biti obavljeno na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja (izuzev slučajeva liječenja ratnih vojnih invalida u cilju liječenja rana i povred posljedično vezanih za učešće u ratu);
- c) za obavljanje stomatoloških usluga, izuzev ako su iste posljedica ranjavanja;
- d) u slučaju neusaglašene medicinske dokumentacije i računa za lijekove.

U skladu člana 30. stav. 2. Odluke ministar Ministarstva posebnim rješenjem imenuje tročlanu komisiju Ministarstva koja razmatra podnesene zahtjeve. Odlukom je utvrđena i mogućnost da Komisija u svom radu vrši provjeru podnesene dokumentacije, traži dopunu iste, te u posebnim slučajevima traži i stručno mišljenje Ministarstva zdravstva, Zavoda zdravstvenog osiguranja ili druge institucije u vezi sa odgovarajućim liječenjem. U 2015.-oj godini u rješavanju 22 zahtjeva tražena je dopuna. Svi takvi zahtjevi su prilikom sumiranja stanja za proteklu budžetsku godinu objedinjeni i prikazani zajedno.

IV Tabelarni prikaz podnesenih zahtjeva u 2015.godini

Sistemsom analizom podnesenih zahtjeva kao i utroška sredstava u 2015. godini, sa transfera Ministarstva za navedenu namjenu, subanalitika-OAD 214" Pomoć za liječenje i nabavku lijekova" utvrđeno je:

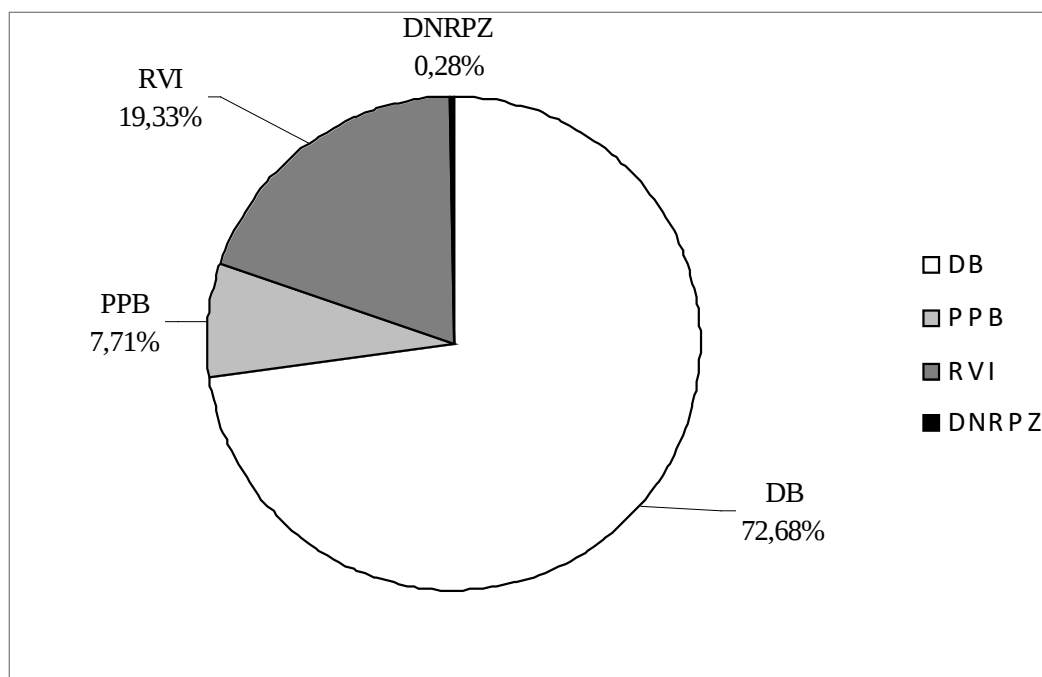
- U budžetskoj 2015. godini podneseno je i obrađeno ukupno 1981 zahtjev, od čega su odobrena novčana sredstva za 1828 korisnika, a 153 podnesena zahtjeva je odbijeno ili vraćeno na dopunu. Iz razloga nezadovoljstva na visinu odobrenih sredstava ili odbijanje zahtjeva uloženo je 65 žalbi od kojih se 16 u zakonom propisanoj proceduri i uvažilo.
- Prema strukturnoj analizi korisnika prava, odnosno lica iz člana 2. i 4. Odluke, koja su ostvarila pravo na ovaj vid pomoći u 2015.godini od 1828 odobrenih zahtjeva, su slijedeće kategorije:
 - Demobilizirani branioci i članovi njihovih porodica, članovi porodica umrlih DB- **1328 korisnika;**
 - Dobitnici ratnih priznanja ili odlikovanja i članovi uže porodice poginulih, umrlih ili nestalih DRP ili odlikovanja – **5 korisnika;**
 - Ratni vojni invalidi i članovi porodice umrlih ratnih vojnih invalida- **326 korisnika;**
 - Članovi porodice šehida, poginulih, umrlih i nestalih branilaca- **169 korisnika.**

Struktura korisnika odobrenih sredstava po općinama Kantona i kategorijama data je u tabeli i dijagramu u nastavku:

Tabela1. – Struktura korisnika odobrenih sredstava po općinama Kantona

Općina	populacija				Ukupno:
	DB	PPB	RVI	DNR PZ	
Breza	23	8	8	1	40
Doboj Jug	31	5	10	0	46
Kakanj	64	6	15	0	85
Maglaj	156	17	27	0	200
Olovo	50	6	7	0	63
Tešanj	138	14	27	0	179
Usora	4	0	0	0	4
Vareš	20	3	4	0	27
Visoko	147	26	25	0	198
Zavidovići	187	24	52	1	264
Zenica	379	51	114	2	546
Žepče	129	9	37	1	176
Ukupno:	1328	169	326	5	1828

Dijagram 1. –Raspodjela sredstava po kategorijama korisnika

Naglašavamo da su svi zaprimljeni zahtjevi, od strane Ministarstva za boračka pitanja, obrađeni i svi su u zakonom propisanom postupku realizirani donošenjem rješenja o odobravanju ili odbijanju zahtjeva, uplatom sredstava, pravdanjem odobrenih sredstava i arhiviranjem spisa.

V Tabelarni pregled utroška sredstava

Sa pozicije Ministarstva za navedenu namjenu u 2015. godini iz Budžeta ZE-DO kantona utrošena su novčana sredstva u ukupnom iznosu od 730.000,00 KM.

Struktura odobrenih sredstava po općinama Kantona i kategorijama u tabeli u nastavku:

Tabela 2. - Struktura odobrenih sredstava po općinama Kantona i kategorijama

općina / populacija		DB	PPB	RVI	DNRPZ	Ukupno:
Breza	korisnika	23	8	8	1	40
	sredstava	13.750,00	2.550,00	3.450,00	300,00	20.050,00
Doboj Jug	korisnika	31	5	10	0	46
	sredstava	16.150,00	1.450,00	6.200,00	0,00	23.800,00
Kakanj	korisnika	64	6	15	0	85
	sredstava	35.950,00	2.300,00	7.100,00	0,00	45.350,00
Maglaj	korisnika	156	17	27	0	200
	sredstava	49.850,00	6.450,00	11.900,00	0,00	68.200,00
Olovo	korisnika	50	6	7	0	63
	sredstava	19.800,00	3.300,00	2.050,00	0,00	25.150,00
Tešanj	korisnika	138	14	27	0	179
	sredstava	50.450,00	4.400,00	11.250,00	0,00	66.100,00
Usora	korisnika	4	0	0	0	4
	sredstava	1.600,00	0,00	0,00	0,00	1.600,00
Vareš	korisnika	20	3	4	0	27
	sredstava	11.700,00	1.450,00	1.900,00	0,00	15.050,00
Visoko	korisnika	147	26	25	0	198
	sredstava	65.800,00	7.550,00	11.800,00	0,00	85.150,00
Zavidovići	korisnika	187	24	52	1	264
	sredstava	61.600,00	8.300,00	22.300,00	500,00	92.700,00
Zenica	korisnika	379	51	114	2	546
	sredstava	141.000,00	15.650,00	46.250,00	800,00	203.700,00
Žepče	korisnika	129	9	37	1	176
	sredstava	62.900,00	2.900,00	16.900,00	450,00	83.150,00
ZDK	korisnika	1328	169	326	5	1828
	sredstava	530.550,00	56.300,00	141.100,00	2.050,00	730.000,00

Analizom i sumiranjem obrađenih zahtjeva, utrošenih sredstava namjenjenih za potrebe liječenja i nabavke lijekova za branioce i članove njihovih porodica u 2015. godini, može se konstatovati:

- da je utrošak sredstava u 100% iznosu,
- da je prijem zahtjeva započeo početkom januara 2015. godine, da je bio konstantan i ravnomjeran,
- da je komisija zasjedala svaki peti dan i da je održala 64 sjednice na kojoj je u prosjeku razmatrano po 31 predmet i jedna žalba.
- da je iznos odobrenih sredstava po općinama Kantona pratio okvirnu raspodjelu sredstava utvrđenu Programom utroška sredstava do kraja desetog mjeseca i isti je bio uslovljen brojem i kvalitetom obrađenih zahtjeva od strane nadležnih općinskih službi, kao i prirodom, vrstom i težinom bolesti, te visinom potrebnih sredstava u svrhu liječenja i nabavke lijekova. U četvrtom tromjesečju obrađivali su se svi zaprimljeni predmeti bez obzira iz koje općine su dostavljeni.

Posebno treba naglasiti da su se od sredine marta počela uplaćivati sva dugovanja predhodnih godina, i to za 2013. godinu u iznosu od 10.200,00 KM i 2014. u iznosu od 213.750,00 KM što u ukupnom iznosu je 223.950,00 KM, zbog kojih smo u ranijem periodu konstantno bili izloženi pritisku kako od strane nadležnih službi, tako i od korisnika, a ne jednom bili smo svjedoci da korisnik i umre, a da sredstva nisu uplaćena, što je mora se priznati bilo bolno i za što nismo bili u mogućnosti dati bilo kakvo objašnjenje. Od sedmog mjeseca počela je i redovna uplata uknjiženih

sredstava iz 2015. godine što je drastično smanjilo broj dolazaka korisnika i telefonskih poziva po pitanju uplate odobrenih sredstava po pravosnažnim rješenjima, a sve navedeno omogućilo je učinkovitiji rad uposlenih Ministarstva.

VI Zaključna razmatranja

Uzimajući u obzir sve gore navedeno, te komparativnim sagledavanjem informacija datih u ranijim godinama, može se zaključiti da se generalno svake godine povećava broj podnešenih zahtjeva za naknadu troškova liječenja i nabavke lijekova. Tako je u 2015. godini podneseno i obrađeno 489 zahtjeva više nego predhodne godine, a sve navedeno proizilazi iz same činjenice da se radi o korisnicima kojima se iz godine u godinu narušava zdravstveno stanje, te činjenici da je ekonomsko stanje društva jako loše. Uvidom u dostavljene predmete kao i priloženu dokumentaciju moglo se zaključiti da većina aplikanata živi u jako teškoj socijalno- ekonomskoj situaciji, bez osnovnih sredstava za život, te uzimajući u obzir i segmet da su isti izloženi i troškovima liječenja to dodatno narušava kvalitetu života istih. Navedeno se potvrđuje činjenicom da je veliki dio istih i korisnik vanredne novčane pomoći.

Obradom zaprimljenih predmeta ustanovilo se da je povećan broj teških oboljenja kao što su maligna oboljenja, oboljenja centralnog nervnog sistema, hirurške intervencije na srcu i mozgu, infarkt-srčani i moždani, oboljenja mišićnog sistema i druga teška oboljenja, koja pored propisanih i skupih terapija iziskuju i poseban režim ishrane. Treba naglasiti da u slučaju ovih oboljenja, propisani ordinirajući lijekovi od strane ljekara specijalista, vrlo često se refundiraju u minimalnim iznosima ili se uopšte nerefundiraju od strane Zavoda zdravstvenog osiguranja ZDK. Upravo u takvim slučajevima Ministarstvo pokušava našim korisnicima omogućiti sufinansiranje u nabavljanju takvih lijekova ili obavljanju lječničkih pretraga. Kao primjer toga navodimo i dalje tešku situaciju u Kantonalnoj bolnici Zenica u kojoj se veoma često dešavalo da CT aparat i MR aparat nisu bili u funkciji ili da se na pregled-snimak čeka po nekoliko mjeseci, a zbog hitnosti korisnik mora isti pregled platiti u privatnoj zdravstvenoj ustanovi, te plaćanje cjelokupnog iznosa za urađeni PET/CT u KC Sarajevo. Ministarstvo je u takvim slučajevima refundiralo troškove obavljanja ovih usluga u javnim/privatnim zdravstvenim ustanovama, a po uputnici i preporuci nadležnih ljekara specijalista.

Pored toga, evidentno je i povećanje broja zahtjeva branilaca i članova njihovih porodica kojima je potrebno liječenje u zdravstvenim ustanovama van Kantona i van Bosne i Hercegovine, a prema preporukama i nalazima ljekara specijalista, odnosno konzilija kliničkih centara da takvo liječenje nije moguće obaviti u BiH što iziskuje dodatne troškove. Posebno treba naglasiti ekspanziju liječenja, odnosno operativnih zahvata, a nakon toga i kontrolnih pregleda u privatnim očnim zdravstvenim ustanovama susjednih država, u Beogradu i Zagrebu. U velikom broju slučajeva radi se o djeci pripadnika branilačke populacije. Bez obzira na potvrde konzilija ljekara o nemogućnosti liječenja u našim klinikama ZZO Kantona ne snosi troškove te vrste liječenja i operativnih zahvata.

Takođe naglašavamo da je primjetno sve veći broj zahtjeva pripadnika naše kategorije sa utvrđenom dijagnozom raznih oblika psihoza, psihotičnih stanja, PTSP-ija sa uzročno-posljedičnom vezom učešća u ratu, kojima je neophodna pomoć psihijataru i psihologu, kao i oboljenja ratnih vojnih invalida u cilju liječenja rana i povreda, također posljedično vezanih za učešće u ratu, na što je potrebno obratiti posebnu pažnju prilikom pružanja usluga u okviru redovne zdravstvene zaštite uz odgovarajući tretman i terapiju, uz prijedlog bez participacije od strane korisnika.

Imajući u vidu navedeno, nesporno se može zaključiti da sredstva namijenjena za realizaciju ovog vida dopunskog prava treba da budu veća i prioritet i ubuduće, posebno kada je u pitanju prioritet prilikom uplate odobrenih sredstava, kako bi i na ovaj način doprinijeli unapređenju, očuvanju i poboljšanju evidentno narušenog zdravlja branilaca i članova njihovih porodica, spasili život, pomogli u liječenju i nabavci lijekova, posebno za teška i neizlječiva oboljenja kojih je sve više.

MINISTAR

Fahrudin Čolaković